

Q Vriendenkring

Maandblad van de Nederlandse Quakers.

97^e Jaargang, nr. 2 februari 2026

Twee tortelduifjes, hoeveel aandacht hebben wij voor elkaar?

Het Klimaatalarm

in Zwolle op 5 januari 2026

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs: Nederl.: **€30,00 per jaar**
Dit moet binnenkort verhoogd worden, in verband met sterk verhoogde portokosten. Wil je vast meer overmaken? Doe dit dan op onderstaande bankrekening.

Door Vriendenkring te gebruiken is op milieuvriendelijke papier met glas en certificaat.

Internationaal: Europa en Wereldwijd: €75,00 per jaar.

Email abonnement. (PDF) €5,00 per jaar

Nieuwe abonnee? Welkom! Stuur even een email naar:

vriendenkringredactie@gmail.com

Op onze website kun je de actuele en oude Vriendenkringen vinden.

Het gebeurt helaas weleens dat abonnees vergeten te betalen.

Maak daarom van de betaling van het abonnement een periodieke overmaking.

Bankrekening: **NL 65 TRIO 0212 3772 64** t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'.

Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U.

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle.

Email: *vriendenkringredactie@gmail.com*,

Redactie: Hylkia Nieuwerth en Els Ramaker

Correctie: Hylkia, Els en Frieda Oudakker.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15e van iedere maand! (Tenzij anders afgesproken).

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website: www.dequakers.nl

De Nederlandse Quakers hebben, naast de website quakers.nu (waarop de Vriendenkring te vinden is), ook een Facebookpagina “Quakers Nederlandse Jaarvergadering” voor berichten en een besloten Facebook-groep “Nederlandse Jaarvergadering” voor onderling gesprek, ook met Vriendenkring-abonnees. Lid word je met de betreffende knop op facebook.com/groups/820840817925912

Inhoud

Het Klimaatalarm.....	2
Redactioneel.....	5
'Dat van God in ieder mens'	6
De Zon buiten jou en in jou	7
De Algemene Vergadering	8
Quaker Grensbijeenkomst	9
Quakers bijeen in Amersfoort	10
In liefdevolle herinnering aan mijn vader, Paul Ronhaar	11
Retraite in de Sint Willibrord abdij.....	12
Buig niet.....	13
"Wij staan met de Aarde".	15
Liefde in kampen	17
'Dat van God' in Trump, Netanyahu of Poetin.....	20
Wat vraagt de Liefde van ons?.....	21
Klimaatalarm in Zwolle.....	26
De Getuigenis van Navalny.....	28
Voorlevers van de nieuwe samenleving	30
Een Quaker aangeklaagd in de VS.....	32
Elke reis begint met een eerste stap.....	33
Protest tegen geweld	35
Blog from Bethlehem	36
Kerkelijk vrijwilligers: van burgerlijk ongehoorzaam tot crimineel?.....	38
Sing a Song for the Peace of the people	40
Vrienden in het hele land	41
Waar zijn Quakerbijeenkomsten?.....	42
Quakerprotest tegen Trumps politiek tegen immigranten.....	43
Tuinvogels in de sneeuw	44

*Geweten is gezonde schaamte, een tijdelijk ongemak dat niet afkomstig
is van de schaduw, maar van het licht.*

*In plaats van anderen de schuld te geven, kijk ik eerlijk naar mijn eigen
aandeel in een conflict:*

Wat had ik beter kunnen doen?

Wat was mijn rol in deze situatie?

Het vereist moed om diep in mijn innerlijk te zoeken.

Marianne Williamson

Redactioneel

Deze Vriendenkring begint met 'Dat van God in ieder mens'. Tim Smithells, een Quaker in Nieuw Zeeland heeft vragen gesteld die je kunnen helpen om dit Quaker grondbeginsel van ons echt toe te passen in ons dagelijks leven en de relaties die we hebben. Dat is niet zo makkelijk, zeker als er zo verschillend gevoeld en gedacht wordt over de huisvesting van de lokale Quakergroepen. Ik hoop van harte dat de vijf (van de tien) vragen die op de volgende bladzijde staan afgedrukt hierbij kunnen helpen. Vooral de vijfde vraag lijkt mij heel belangrijk in onze situatie: *Stel je onbaatzuchtig de behoeften van anderen boven je eigen behoeften?* Hierbij komt bij mij de vraag op welke behoeften er nog dieper schuilen onder de behoeften die worden benoemd. Het verslag van onze bijeenkomst op 17 januari geeft een goed beeld van hoe we hier op een respectvolle en eerlijke manier mee bezig zijn. Dit vereist een doorzetten van een zorgvuldig proces van verkenning bij elkaar. Daarbij speelt stilte voor eerlijk onderzoek naar binnen in de diepte van de ziel een belangrijke rol. Laten we elkaar opzoeken en echt contact met elkaar maken in de komende tijd, als voorbereiding op de Algemene Vergadering van 8 tot 10 mei in het Natuurvriendenhuis de Bosbeek tussen Bennekom en Heelsum.

Het met liefde luisteren is een heel mooie opgave die we ook bij onze dienst in Kampen voor het Kerkasiel konden oefenen. De verhalen van Khalil Gibran, 'De Profeet', voor kinderen verteld geven hele eenvoudige maar toch ook heel diepgaande woorden aan het luisteren met liefde:

'Stel dat je een boom was,' probeerde Almustafa opnieuw. 'Een boom met een kruin, wortels, takken en bladeren. De liefde zal je kruin kussen en je dunste takjes strelen, maar ze zal ook doordringen tot in je wortels, diep in de grond, tot diep in jóú. Precies daar zal ze je losschudden en doen trillen. Misschien zelfs zo erg dat je bang bent te zullen vallen. Dat is wel het risico als je liefde toelaat, want ze kan je genadeloos van je voeten zwiepen.'

Over geloven zegt de Profeet heel treffend: *'God is niet alleen in gebedshuizen te vinden. Zoals ik al eerder heb verteld, zit volgens mij het goddelijke in alles en iedereen. Ook in de wolken, de regen, de bliksem en het flonkeren van de sterren. Het goddelijke zit in de blaadjes van de teerste bloem en in de kruin van de machtigste boom.'*

Almustafa pauzeerde een ogenblik en zei toen: 'En het goddelijke zit ook in de mensen, dus ook in jou.'

Ik hoop dat we als Nederlandse Quakers dit ook ter harte kunnen nemen en dat we ons eensgezind kunnen inzetten voor de vrede, en de medemenselijkheid. In deze Vriendenkring kun je daar veel inspiratie voor vinden.

Sytse Tjallingii (redactie)

'Dat van God in ieder mens'

Uit Faith and Practice van de Quakers in Nieuw Zeeland

In 1975 moedigde de Nieuw Zeelandse Quaker Nieuwsbrief Vrienden aan om hun eigen adviezen en vragen in te sturen. Een jonge Vriend, Tim Smithells, deelde deze tien vragen (waarvan hier de eerste vijf, red.), die hij naar eigen zeggen nuttig vond, "misschien omdat ze me hielpen mijn standpunt te verduidelijken".

- 1. Zie je ieder mens als een uniek individu en laat je iedereen die je in je dagelijks leven tegenkomt dat ook zien?*
- 2. Luister je naar de betekenis achter de woorden van anderen? Laat je anderen weten dat je wilt dat ze de boodschap achter jouw woorden begrijpen?*
- 3. Luister je naar, accepteer je en respecteer je de gevoelens, houdingen en ideeën van anderen, vooral die van mensen die veel ouder of jonger zijn dan jij? Ben je eerlijk in wie je bent?*
- 4. Geef je om anderen? Geef je hen je hulp, je goede wil, je begrip en je acceptatie, zodat ze kunnen groeien? Zoek je het goede in mensen?*
- 5. Stel je onbaatzuchtig de behoeften van anderen boven je eigen behoeften? Ben je er voor anderen als ze je nodig hebben? Accepteer je dat anderen je misschien meer of minder nodig hebben dan jij hen?*

De Zon buiten jou en in jou

Door Irene Peters

*duik diep in jezelf
en treed buiten jezelf
hervind de Stilte
word één...
straal als de zon
buiten jou,
maar ook in jou...*

de zon buiten jou

*als je één wordt, kun je twee wor-
den.....
de pijn van de menselijke beperktheid
leren accepteren...
en
in het nieuwe tijdperk
leren delen
leren dienen...*

*de Aarde is van iedereen
laten we dat waar maken....
niet alleen in woorden, maar
ook in daden*

de zon in jou

De Algemene Vergadering

door de AV organisatie
commissie

De Algemene Vergadering 2026 van de Nederlandse Quakers zal gehouden worden in het Natuurvriendenhuis Bosbeek te Bennekom van vrijdag 8 mei 14.00 uur tot zondag 10 mei 16.00 uur. Plaats dit a.u.b. vandaag nog in je agenda.

De Bosbeek, midden in het bos 1

Het thema van de AV is; de waarheid spreken tegen de machthebbers (speaking truth to power), waar staan we als Quakers in de wereld van nu. Tevens bespreken we dat weekend de zaken van de Jaarvergadering. Er zal ook voldoende tijd zijn voor rust en ontmoeting. De definitieve uitnodiging en inschrijfformulier volgen eind februari via het secretariaat. Vriendengroet van de voorbereidingscommissie.

Vorig jaar: de zevensprong als afwisseling met het vergaderen

even ontspannen zingen op het terras

Quaker Grensbijeenkomst

van 28 tot en met 30 augustus in het THOMASHOF in Karlsruhe/Duitsland

Door Mike Zipser

Ons thema is van deze Grensbijeenkomst is:

Veiligheid opnieuw doordenken

Ralf Becker, coördinator van het Duitse initiatief ‘Rethinking Security’, introduceert het werk van dit inmiddels internationale initiatief. Dit omvat een positief scenario voor een mogelijke toekomstige Europese vredes- en veiligheidsarchitectuur, positieve voorbeelden van duurzame internationale conflictoplossing en het project voor een oecumenisch vredesmemorandum dat christelijke vredestheologie en ‘Rethinking Security’ op een nieuwe manier combineert.

Het opnieuw doordenken van veiligheid zet ons aan tot actie in dit internationale initiatief dat nodig is nu en in de toekomst.

Er is een positief scenario voor de opbouw van een Europese structuur van veiligheid, haalbaar in de toekomst. De voorbeelden van positieve oplossingen voor internationale conflicten en duurzame oplossingen zijn een project voor een oecumenisch memorandum. Het gaat over een vertrouwenstheologie van het christendom.

Ik denk dat we een onderwerp hebben gekozen dat zeer relevant is voor onze tijd. Bovendien zal het onze dierbare vriend Kees Nieuwerth, wiens ideeën en inspanningen met betrekking tot het heroverwegen van de veiligheid hem tot het einde van zijn leven hebben vergezeld, zeer aanspreken.

Hartelijk dank voor jullie hulp en ideeën voor dit aankomende evenement eind augustus!

Met vriendelijke groeten

Mike Zipser

Contactpersonen: Susanne Odeh, Mike Zipser, Annie Janssen, Uta Kraus

Quakers bijeen in Amersfoort

Verslag minuut van de dag in Amersfoort, 17 januari 2026 door
Marlies Tjallingii, schrijver / proces begeleider van deze dag

We beginnen de dag met de tekst uit Johannes 15, de verzen 9 tot 17. Uit de Bijbel in de gewone taal.

Houd van elkaar

‘Ik houd van jullie, net zoals de Vader van mij houdt. Doe wat ik van je vraag, want dan blijft mijn liefde je leiden. Ook ik heb altijd gedaan wat de Vader van mij gevraagd heeft. En zijn liefde heeft mij altijd geleid. Ik vertel jullie al deze dingen, omdat ik wil dat jullie dezelfde vreugde voelen als ik. Ik wil dat jullie vreugde volmaakt is. Ik geef jullie deze regel: Houd van elkaar, net zoals ik van jullie houd. Het grootste bewijs van liefde is dat iemand wil sterven voor zijn vrienden.

Jullie zijn mijn vrienden als jullie doen wat ik van je vraag. Ik noem jullie niet langer dienaren, ik noem jullie vrienden. Want dienaren weten niet alles van hun heer. Maar aan jullie heb ik alles bekendgemaakt wat ik van mijn Vader gehoord heb.

Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik heb jullie uitgekozen. En ik geef jullie de opdracht om de wereld in te gaan. Doe goede dingen, en blijf dat doen. De Vader zal jullie alles geven wat je hem vraagt, omdat jullie bij mij horen. Dit vraag ik van jullie: houd van elkaar.

De minuut die we samen hebben opgesteld:

We zijn bijeen met 21 Vrienden om te luisteren naar elkaar.

Wij zijn ons er heel erg bewust van dat we een aantal Vrienden missen vandaag. Dat doet ons verdriet.

We hebben stil gestaan bij de pijn die velen van ons hebben ervaren om de beslissingen die het Genootschap heeft genomen over de verkoop van de huizen. Dat heeft afstand gecreëerd.

We hebben vandaag rouw ervaren en dat uitgewisseld. We spreken de hoop uit dat we nieuwe verbindingen kunnen leggen.

Dit is een fase waarin we nu zijn en we vertrouwen erop dat we hier doorheen groeien op een avontuurlijke manier.

We nemen de boodschap van Jezus mee, dat we Vrienden zijn en dat zijn opdracht is om van elkaar te houden.

We houden elkaar in het Licht.

In liefdevolle herinnering aan mijn vader, Paul Ronhaar

Door Mireille Ronhaar

Hersenspinsels tijdens de online Quaker meeting van 11 januari jl., met uitzicht op de besneeuwde bomen voor mijn huis en het prachtige schilderij van Rieke Buter.

*Mijn vaders gezicht in de takken
Ook hij was er vandaag bij
Nu zijn het gewoon weer takken
Takkezooi, zou hij gezegd hebben*

Dit schrijvend brengt het weer een glimlach op mijn gezicht.

Retraite in de Sint Willibrord abdij

Reactie van Adri Warbout, Sint Maartensdijk op de retraite van 2025

Sinds een aantal jaren heb ik een abonnement op de Vriendenkring.

Ik ben de Quakers op het spoor gekomen door mijn lidmaatschap van de Vereniging Woodbrookers Barchem.

Dit was voor mij een Openbaring!

De Stilte 's morgens in de Kapel op de Kalenberg was voor mij een inspirerend begin van de dag bij de cursussen van de Woodbrookers!

Voorheen had ik niet eerder van de Quakers gehoord!

Meer dan 100 jaar geleden waren theologiestudenten, die in het studiecentrum Woodbrooke waren geweest zo onder de indruk van de open spirituele sfeer, dat ze bij terugkeer in Nederland deze sfeer wilden creëren en ondergaan.

Vanuit dit verlangen werd in 1908 genoemde Vereniging opgericht.

Onze generatie is van invloed voor het doorgeven van dit 'geestelijke erfgoed'!

Toen ik las over het Retraiteweekend van de Quakers wilde ik me hiervoor gaan aanmelden, maar door een onverwachte ziekenhuisopname van mijn echtgenoot is dat er niet van gekomen.

Het onderwerp "Waar haal je je inspiratie uit", trok me erg aan.

De verhalen van de deelnemers inspireerden me tot het schrijven van deze reactie. Zoals b.v. de zienswijze van een deelnemer die schreef over de Kernwaarden: geen dogma's en het beeld van een innerlijke God/Licht die mij kracht geeft om die Kernwaarden in mijn dagelijkse wereld vorm te geven.

Vooraf de Sacred Dance had ik graag willen meebelevén, omdat ik deze vorm van "bidden met de benen" al jarenlang beoefen!

En niet te vergeten de prachtige foto's, Muziek en Zang, ik had het graag willen meebelevén.

Hopelijk kan ik er de eerstvolgende keer bij zijn!

Buig niet

Door Marlies Tjallingii

Verslag van het gesprek van de Deventer Quaker groep, naar aanleiding van hoofdstuk vier van het Boekje van Ad van Nieuwpoort “Buig niet” over het boek Daniel.

Meedoen met het gesprek: Herman van der Leeden, Lucas de Groot, Renate van Luijk, Marlies Tjallingii, Sytse Tjallingii, online en bij Frieda Oudakker in Deventer: Susanne Zbinden en Micha Uspessij, en Martin Touwen en Christiane Schoelzel.

Na een korte inleiding van Herman over het hebben van moed, delen we ervaringen van moed en wat dat voor ons betekent. Herman legt de piramide van Maslow uit. Zie aan het eind van dit verslag

Ik (Marlies) heb wat aantekeningen gemaakt, dat ben ik zo gewend als we online een gesprek voeren. Deze keer dus niet bij elkaar bij Frieda in Deventer, maar online, met wel een delegatie bij Frieda. Het is even omschakelen maar we kunnen uitwisselen met elkaar. En hoeven niet de reis over een gladde dijk te maken!

- * Moed wat is dat? Moedig zijn ondanks je angst toch doen of je moedig bent of moedig gedragen.
- * Moedig zijn met knikkende knieën op het vliegveld in Tel Aviv, bij de aankomst en de ondervraging: waar ga je heen of bij de terugkeer: waar ben je geweest? Toch blijven staan en rustig antwoorden, wetend ik hoeft niet de hele waarheid te zeggen, maar wat ik zeg, klopt!
- * Vanuit woede heb ik in de kraak periode een steen van het dak af gegooid op een politie busje. Ik voelde het onrecht tot in mijn tenen. Ik kon niet anders dan zo reageren. Soms is het nodig om woedend te zijn. Dit is woede over onrecht in de hoop dat er verandering komt.
- * Moed moet tot iets leiden.
- * Gemoedsrust komt als we als iets doen wat overeenkomt met onze overtuiging. Ik zou dat ook authentiek gedrag kunnen noemen.

- * Het woord angst komt steeds terug, het zou goed zijn om kameraadschap te vormen met de angst.
- * Moed om me uit te spreken. Ik werd helemaal slaperig bij de integrale therapie die ik deed met mensen. Dat betekende dat ik iets te zeggen had, soms vond ik dat te kwetsend. Maar als ik dan zei wat ik te zeggen had, was het precies raak.
- * Liftend naar India heb ik niet veel angst gekend, wel in een leprakolonie waar ik midden in de nacht een mes kreeg van een Japanse vrijwilligster om te helpen om de kolonie te bewaken.
- * Misschien is het slim dat Europa zo laks is met reageren op de actie van Trump in Venezuela.
- * Is het slim om moedig te doen? Wat is de grens van moed?
- * Hoe groot is mijn moed om in mei naar de VS te gaan met alle maatregelen die er zijn als je de VS binnen wilt gaan? Wil ik daar in mee gaan? Buigen, als je maar niet breekt. Buigen kan ook mee geven zijn. Buigen maar niet op je knieën voor een tiran.

Bij een weekend in Dordrecht in het NIVON huis op een eilandje spraken we als Quakers met elkaar af om ASO te praktiseren: elkaar bemoedigen, te stimuleren en te ondersteunen. Dat past bij moedig zijn!

Bron: <https://pfauth.com/intentioneel-leven/abraham-maslow/>

"Wij staan met de Aarde".

Door Christiane Schoelzel

Lieve mensen,

De eerste zondag van de volgende maand nadert en zoals aangekondigd volgt weer onze actie. Doe je mee?

Wanneer? Zondag 1 februari, 15 uur, en de volgende is op 1 maart.

Waar? Lamme van Dieseplein, Deventer

Wat? Een stille en luisterende vorm van activisme:

Wij staan een half uur samen in een cirkel (je mag ook korter meedoen, als dat te lang is) en maken verbinding met de aarde en met elkaar.

Wij stellen ons open voor wat er is en gebeurt, voelen misschien vreugde en pijn, bewonderen en verwonderen ons.

Wellicht vinden wij nieuwe kracht en moed ...

Wees welkom!

Foto van 'Wij staan met de aarde' op 21 september 2025

Online Meeting 11 januari

Door de redactie

Wat mooi dat we met maar liefst 23 deelnemers een online meeting konden houden, omdat de meeting in Bennekom was afgelast vanwege het slechte weer.

Tijdens de meeting zijn er twee getuigenissen.

Hennie: kinderen willen wel helpen met oude afval satellieten op te ruimen in het toekomst museum.

Toekomst museum Eindhoven

Sytse: Kan ik 'dat van God' in Trump en Netanyahu zien?

Wij zijn bij de kinderen die met hun sleetje van de IJsseldijk glijden, die 100 meter van ons huis is. Onze tijdelijke huisgenoot Amjad, vluchteling uit Syrië durft het ook aan. En tenslotte durf ik het ook!.

Met een sleetje de dijk af.

Een mooi nagesprek waarin iedereen zich voorstelde.

Jannie de Jong-Vlas voegt er nog aan toe:

Zondag, 11 januari, was onze wijdingssamenkomst in Bennekom geannuleerd vanwege sneeuwoverlast, gladheid en strenge vorst. In Groningen was om dezelfde reden de wijdingssamenkomst afgelast. Door onze schrijver, Els Ramaker, was de suggestie gedaan om mee te doen met de Online Wijdingssamenkomst. Aan die oproep is gehoor gegeven. We namen met zo'n 20 Vrienden deel aan de online meeting, beduidend meer dan op andere zondagen. Sytse Tjallingii vroeg onze ervaring van deze bijzondere dag op te schrijven en naar de Vriendenkring te sturen. Dat doe ik dus bij deze. Ik moet zeggen dat ik het heel fijn vond dat ik op deze zondag nog naar "Buitenhof" kon kijken, wat niet kan als ik naar Bennekom ga. Dus: "Elk nadeel heeft z'n voordeel".

Het is steeds weer een bijzondere ervaring om online met elkaar in Stilte het Licht te zoeken.

Liefde in Kampen

Door de redactie

De Familie Babayants wordt bedreigd met uitzetting. Twee van hun kinderen zijn hier in Nederland geboren en dus geworteld. De vader loopt ernstig risico wegens de vervolging als christen in Oezbekistan. Wij hebben als Quakers op 23 januari van 10.00 's avonds tot 12.00 voor de 15^e keer een dienst geleid.

*Familie Babayants bij het kerkasiel van
7 september 2025*

We beginnen ook deze keer met een gebed voor de familie Babayants:

Trouwe God,

*bij U brengen wij het gezin Babayants:
de kinderen Aram, Ariana, Amelia en Aleksa
en hun ouders Aleksandr en Karina.*

*Bij U brengen wij alle in Nederland
gewortelde asielkinderen en hun ouders.*

*Bij U brengen wij alle mensen
die zich met hart en ziel voor hen inzetten.*

Bij U brengen wij alle politici en beleidsmakers.

En wij bidden U:

geef uitkomst, geef toekomst, geef hoop, geef liefde.

Amen.

Daarna leggen we uit hoe een dienst vanuit de stilte bij de Quakers gaat:

Voor de Quakers staat de stilte al meer dan 350 jaar centraal in de samenkomsten. De stilte is als een luisterend oor, dat alles in zich opneemt. De stilte biedt ook iedereen de gelegenheid zich te laten onderwijzen door het 'Innerlijk Licht' dat ieder mens verlicht. Stilte wekt liefde en mededogen in de mens. Een open ruimte waarin mensen zich samen geborgen en gevoed kunnen voelen.

Door onbevangen en intens te luisteren naar wat een ander zegt, stimuleer je deze in zijn of haar diepste gevoelens te verwoorden, Dit werkt bevrijdend. De woorden die vanuit het hart van de spreker komen, dringen vaak ook diep in het hart van de luisteraar. Zo komt er echte communicatie tot stand. Er zijn vele motivaties om iets te zeggen. Bijvoorbeeld de wil om te troosten, te imponeren, te helpen, terecht te wijzen, de aandacht te trekken,

of de stilte te willen verdrijven. Echte communicatie ontstaat pas als woorden iets vertellen over wat werkelijk in de innerlijke mens leeft. Meestal is dat geen woordenstroom maar een stamelend zoeken naar woorden die een weg naar buiten zoeken.

Als er niet goed wordt geluisterd en/of niet vanuit het innerlijk wordt gesproken, bereik je vaak het tegenovergestelde van wat je beoogt. Er ontstaat verwijdering in plaats van wederzijds respect en genegenheid. Anderzijds kunnen onderlinge breuken – en degenen die erbij betrokken zijn – geheeld worden door goed te luisteren en zorgvuldig te spreken. Quakers hebben hiervoor, vanuit hun gedachtengoed, de dienst vanuit de Stilte ontwikkeld. We overwegen, spreken, luisteren en overdenken in Stilte. Bij de vijftiende dienst gingen we verder we met VrOem!, wat betekent Vrede, Onkreukbaarheid, Eenvoud, Medemens en de Aarde!

Illustratie uit 'de Profeet' verteld voor kinderen

Daarna zongen we het lied 'Spirit of God' met gitaar begeleiding. Dan volgde een Bijbellezing Johannes 15 vers 9 - 17 over Vrienden, de opdracht is: houd van elkaar. Na een Stilte lasen we het verhaal van Khalil Gibran De Profeet over "Liefde", uit 'De profeet' verteld voor kinderen over Liefde (deelcitaat):

'Stel dat je een boom was,' probeerde Almustafa opnieuw. 'Een boom met een kruin, wortels, takken en bladeren. De liefde zal je kruin kussen en je dunste takjes strelen, maar ze zal ook doordringen tot in je wortels, diep in de grond, tot diep in jóú. Precies daar zal ze je losschudden en doen trillen.

Misschien zelfs zo erg dat je bang bent te zullen vallen. Dat is wel het risico als je liefde toelaat, want ze kan je genadeloos van je voeten zwiepen.'

We delen dan vanuit de Stilte: Hoe ervaren wij Liefde? Mooie diepgang met heel persoonlijke ervaringen! Bij het afronden van het eerste uur zongen we: "Wait for the Lord"

Het tweede uur begon met 'I've Got Peace like a river' met ook nu weer een mooie ondersteunende gitaar. Ook nu weer een verhaal van de Profeet. Dit keer over Vriendschap (een deelcitaat): *'Een vriendschap kan ook periodes meemaken van eb, of van een diep dal. Geef elkaar dan de ruimte, want vriendschap is er niet om je leegte op te vullen. Verwacht niet te veel van elkaar, heb ook gewoon plezier samen en geniet van kleine dingen. Dat maakt je vriendschap rijker. Begrijp je een beetje wat ik bedoel?'*

Daarna zongen we het lied: 'Stay with me, remain here, watching and praying.'

Het derde verhaal van Khalil Gibran ging over geloof (deel citaat): *Religies kunnen fijn en nuttig zijn, veel mensen putten er kracht uit, maar zit je de hele dag in een kerk of moskee? Of in een synagoge of tempel?'*

'Nee,' antwoordde de jongen.

'Zou het dan niet handig zijn als je ook jouw dagelijks leven als tempel of kerk ziet? Als ikzelf de tempel van mijn dagelijks leven binnenstap, doe ik dat met liefde en aandacht. Zo luister ik aandachtig naar jullie vragen en probeer ik daar met aandacht antwoord op te geven. Maar ook als ik naar de lucht kijk, doe ik dat aandachtig. En als ik eet, lees, schrijf en door de bossen of de heuvels wandel. Want ook in de natuur kun je het goddelijke terugvinden. God is niet alleen in gebedshuizen te vinden. Zoals ik al eerder heb verteld, zit volgens mij het goddelijke in alles en iedereen. Ook in de wolken, de regen, de bliksem en het flonkeren van de sterren. Het goddelijke zit in de blaadjes van de teerste bloem en in de kruin van de machtigste boom.'

Almustafa pauzeerde een ogenblik en zei toen: 'En het goddelijke zit ook in de mensen, dus ook in jou.'

Ondertussen kwamen de mensen binnen die ons zouden aflossen en de hele nacht de dienst zouden verzorgen.

We zongen samen 'Sing a song for the peace of the people, sing a song for the rights of ev'ry-one'. Een toepasselijk lied als we denken aan de kinderen van de familie Babayants die met uitzetting bedreigd worden.

We sloten af met *Ubi caritas et amor, ubi caritas. Deus ibi est. (Ware zorg voor elkaar, tedere dierbare genegenheid en liefde, daar is God)*

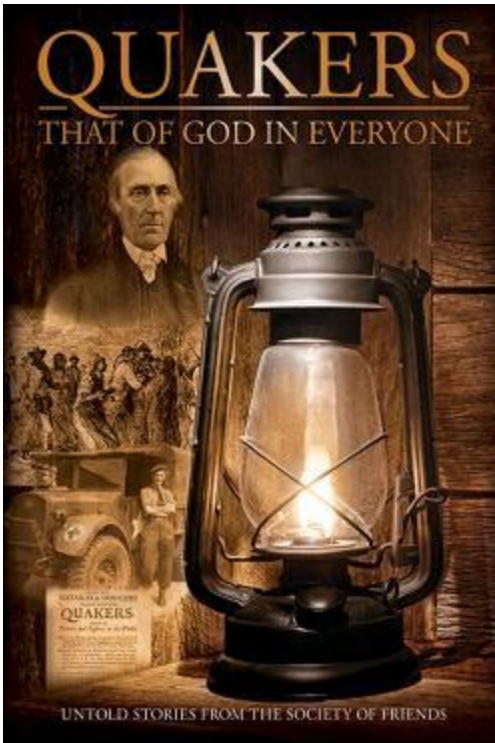
Wat mooi dat we dit mogen doen en dat we met zoveel mensen (voorlopig) deze kinderen kunnen ondersteunen. (<https://kerkasiekkampen.nl>)

'Dat van God' in Trump, Netanyahu of Poetin

Door Marie-José Wouters

In de Vriendenkring van mei 2025 staan mooie natuurfoto's met als onderschrift: 'Dat van God'. Ik kan heel gemakkelijk 'dat van god' in de bloem, de hommel, de vlinder en het veertje zien. Maar had er niet ook een foto van Poetin, Trump of Netanyahu moeten staan?

Als quakers is het toch onze 'opdracht' om ook in hen 'dat van god' te zien? Wie lukt dat?

Geleid door wat zij hun 'innerlijk licht' en 'dat van God in iedereen' noemen, speelden leden van de Society of Friends (Quakers) een cruciale rol in enkele van de meest ingrijpende gebeurtenissen van de afgelopen vier eeuwen. Of het nu ging om het smeden van relaties met de inheemse Amerikanen, de afschaffing van de slavernij, de wederopbouw, de Tweede Wereldoorlog of de burgerrechtenbeweging, Quakers volgden onwrikbaar hun geweten, zelfs wanneer ze geconfronteerd werden met felle tegenstand.

Deze lange documentaire laat u kennismaken met niet vertelde verhalen van Quakers uit het Amerikaanse hartland die de loop van de Amerikaanse geschiedenis diepgaand hebben beïnvloed door in iedereen het goddelijke te zien.

Wat vraagt de Liefde van ons?

Ingevingen van Quakers over Liefde in actie

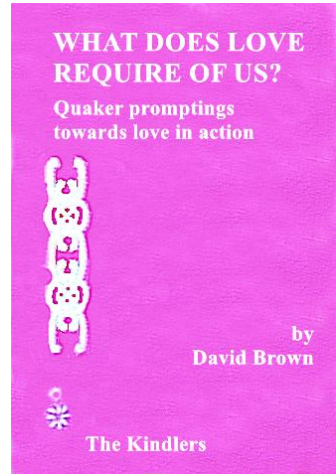
The Kindlers, boekje 13. door David Brown, vertaling Frieda Oudakker

Hoofdstuk 2: “Onze gezamenlijke Stilte en spirituele gemeenschap” Raadgevingen en Vragen

Deel 2 De elementen-Lucht

Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet, oogsten niet en slaan geen voorraad op in schuren, en toch voedt de hemelse vader ze.

Mattheüs 6.26

Dit tweede deel van Raadgevingen en Vragen gaat over het ontwikkelen van onze spirituele praktijk en over de Quaker-gemeenschap die ons kan helpen op onze spirituele reis. Wat betreft de elementen: we hebben ons nest verlaten. We hebben onze vleugels uitgespreid en we vliegen samen in de lucht. We maken nu deel uit van een groep! In een zwerm vliegen kan leuk zijn en nieuwe ervaringen en vriendschappen brengen, maar het kan ook nieuwe uitdagingen met zich meebrengen.

De Winden van Verandering

Het element lucht is ook gerelateerd aan luisteren en spreken: aan communicatie. Lucht nodigt ons figuurlijk ook uit om ons open te stellen voor winden van verandering, en om door ons leven een frisse wind te laten waaien.

Liefde wil zich via ons op interessante manieren uiten, net zoals de wind

zijn eigen ideeën kan hebben over waar een vlieger heen vliegt. Hoe open staan we voor nieuwe ideeën en avonturen die ons leven willen binnenwaaien? Hoe bereid zijn we om onze spinnenwebben te laten wegblazen?

Orakels

Orakels uit verschillende tradities spreken over het accepteren van verandering. Orakels zijn systemen van waarzeggerij die verschillende middelen gebruiken: kaarten, munten, de sterren, stenen of de lijnen op onze handen, enzovoort. Een orakel dat de Maori's soms raadplegen, gebruikt schelpen. Als een Maori een schelp kiest die Tawhiri-matea, de Maori-god van de Winden, aanduidt, duidt dat op een behoefte aan verandering en aan vrijheid van kleine beperkingen. Deze god zegt ons onze diepste en ware aard te uiten en de winden de rommel uit ons leven te laten wegblazen.

Binnen het orakel van de Runen is de rune van Ehwaz de rune van beweging en vooruitgang. Het vertelt ons dat er groei komt met talrijke verschuivingen en veranderingen. Dit kan betekenen dat je naar nieuwe plekken verhuist of kan openstaan voor nieuwe ideeën en ervaringen.

Zijn er kleine beperkingen in je leven die je zou kunnen loslaten? In hoeverre remmen deze beperkingen je te zijn wie je echt bent of te doen waar je van droomt? Hoe kun je deze beperkingen overstijgen of ze loslaten? Welke rommel kun je uit je leven verwijderen? Kleding die je niet meer draagt? Ornamenten die stof verzamelen? Boeken die je nooit meer zal lezen? Relaties die niet meer passend zijn? Ontspullen zorgt ervoor dat je je vrijer voelt. Het creëert misschien ruimte om iets nieuws en fris in je leven te verwelkomen. Een ander orakel is de Tarot, afkomstig uit de negentiende eeuw in Europa, waarin een kaartspel wordt gebruikt. De gekozen kaarten kunnen worden geïnterpreteerd als boodschappen over de toekomst. Eén kaart, de Tower, toont een toren die in een storm instort. Een toevluchtsoord vernietigd. Het vertelt ons dat niets de kracht van het lot kan weerstaan, hoe sterk ook gebouwd. Uitpuittend gedrag, systemen en houdingen kunnen we loslaten. Misschien suggereert het dat we mogelijk te stevig wilden bouwen, hoogmoed komt ten val. Nederigheid kan een les zijn en zorgen dat we hulp gaan accepteren en anderen binnenlaten, net zoals ramen frisse briesjes kunnen binnenlaten. Zijn er levensgebieden waarop we te trots zijn? Kunnen we meer open zijn voor liefde en zien waar dat ons brengt? Hoe gaat het met je leven? Waar wil het heen? Wat kan helpen? Wil je je ware richting vinden? Misschien de Quakerleer - oud of modern - heeft die boodschappen voor je?

Communiceren

Poëten zoals Rumi hebben gesproken over de volmaakte mens als een instrument waardoor God een melodie speelt. Het perfecte instrument dient zijn doel het beste door leeg te zijn, zodat de goddelijke adem erdoor kan blazen en hemelse muziek kan creëren. Het beroemde gebed van Sint Franciscus zegt: "Heer, maak mij tot een instrument van uw vrede."

Hoe leeg zijn wij als instrument? Voorbeelden in de kunsten van instrumenten van God zijn onder andere muzikanten zoals Mozart, schrijvers zoals Shakespeare en schilders zoals Leonardo da Vinci. Er zijn veel minder be-

kende voorbeelden van mensen die de goddelijke kracht door hen hebben laten communiceren in alle levensgebieden en soorten werk. Welke mensen komen bij jou op? Ik denk aan een ziekenhuiswerker die ik kende, die altijd een vriendelijk woord had voor iedereen. Hij zocht geen lof of dankbaarheid, maar was blij om zonder ambitie te dienen als een nederige verpleegkundige. Naar mijn mening was hij het hart van de afdeling.

Kun jij iemand bedenken die zo is? Welke gelegenheden in jouw leven heb je ervaren waarin je voelde dat je het goddelijke doel hebt gediend? Bijvoorbeeld, ik heb me geroepen gevoeld om op verschillende manieren de depressieven en stervenden te helpen.

Het helder maken van de Geest

De geest lijkt erg op de hemel, met gedachten die eroverheen bewegen, net zoals wolken door de lucht trekken. In meditatie kijken we naar de wolken van gedachten die over de hemel van

onze geest bewegen, en we houden ze niet op hun plaats. Het is alsof we de winden toestaan de wolken te blazen zoals ze willen.

De eenvoudigste vorm van meditatie is simpelweg het observeren van de ademhaling, in- en uitademen, meer niet. Een andere eenvoudige meditatie is visualiseren hoe de inademing positiviteit in het lichaam brengt en de uitademing negativiteit verdrijft. Je kunt je voorstellen dat de inademing wit licht binnenbrengt en de uitademing duisternis verdrijft.

Activiteit

Een zeer nuttige techniek is om een probleem dat je bezighoudt op een steen te leggen, zodat de steen het probleem voor je draagt. Je kunt met de steen in gesprek gaan over het probleem of de relatie. Neem de steen of stenen mee voor een wandeling in de natuur

van een half uur of langer en reflecteer op het probleem. Wanneer je er klaar voor bent, kun je de steen(en) op een geschikte plek achterlaten, of je kunt ervoor kiezen de steen(en) te bewaren. Het is misschien nog niet het juiste moment om het probleem of de relatie los te laten.

Je moet bijvoorbeeld een beslissing nemen over verantwoordelijkheden in je leven (misschien je werk, of binnen de organisatie) en je kunt voor elke verantwoordelijkheid een steen zoeken en na overdenking beslissen welke je wilt behouden en welke je wilt loslaten. Het weggooien van de steen is alsof je de kwestie in de lucht laat landen waar hij terecht komt. Het weggooien van een steen vanaf een hoge plek kan bijzonder symbolisch aanvoelen voor het loslaten van een kwestie die niet langer gepast of gezond is. Ik vond deze oefening van onschatbare waarde en ontroerend bij het verwerken van een verlies.

Contemplatief met een steen lopen is vergelijkbaar met de Quaker-benedering waarbij een kwestie in het licht wordt gehouden en geduldig wordt gewacht op een weg voorwaarts.

Slotgedachten

'Ons leven is liefde, vrede en tederheid; en samen iets dragen. Elkaar vergeven, en elkaar niet beschuldigen; voor elkaar bidden en elkaar met een teder hand helpen. 'Quaker Faith and Practice: 10.01. Isaac Pennington 1667'

'Een belangrijk doel van een christelijke gemeenschap is om leden in staat te stellen te ontdekken wat hun gaven zijn. En vervolgens elkaar in staat stellen die te gebruiken tot glorie van God. Dit kan soms een langdurige en misschien wel pijnlijke oefening zijn, voordat sommige leden accepteren dat ze iets anders aangeboden hebben dan wat hun gave was'. QFP 12.04.1965

Persoonlijke reflectie

Het vergt moed en nederigheid om onze gaven te begrijpen. Wij vragen deelnemers aan de workshop 'Wat vraagt de liefde van ons?' om te reflecteren op hun gaven en die te omarmen. Gaven kunnen zo uiteenlopend zijn: luistervaardigheid, artistiek talent, boekhoudkundige vaardigheden, verbale vaardigheid, humor, mededogen, enzovoort.

Ik heb ongeveer drie jaar geleden de rol van ouderling op onze Quakergroep. Soms vind ik het een uitdagende rol, omdat ik iedereen in onze bijeenkomst 'in het Licht' houd. Soms is dat echt moeilijk als er meningsverschillen ontstaan, maar Isaac Pennington herinnert ons eraan om in het leven elkaar in 'liefde, vrede en tederheid, tegemoet te treden. Wij oefenen om elkaar te vergeven. *'Elkaar niet te beschuldigen, maar voor elkaar bidden en elkaar met een tedere hand te helpen.'* QFP 10.01. Isaac Pennington 1667

'Het grote doel van een christelijke gemeenschap is om de leden te ondersteunen om te weten wat hun gaven zijn. Vervolgens stellen we elkaar in staat om ze te gebruiken tot glorie van God. Dit kan soms een langdurige en misschien moeizame weg zijn. De oefening kan inhouden dat we leren zien en accepteren dat wat we aan te bieden hebben niet de gave is die we dachten.' QFP 12.04.1965

Als Kindlers faciliteren we workshops door het hele land. Hopelijk helpen we daarmee Quakers hun gave te begrijpen en in staat te stellen die te gebruiken tot eer van God

'En hoe gaat dat met jou? Hoe help jij anderen in je gemeenschap?

Wat is het grootste geschenk dat jij te bieden hebt, tot eer van God?

Klimaatalarm in Zwolle

Door de redactie

Wij leden van Extinction Rebellion, van Grootouders voor het Klimaat en van Milieudefensie vinden de achteruitgang van het Klimaat zo dramatisch dat we elke maand meedoen aan het Klimaatalarm. Het Klimaatalarm is iedere eerste maandag van de maand om 12.00 bij de Groene Engel in het centrum van Zwolle.

Het Klimaatalarm van 5 jan.2026 in Zwolle. Foto: redactie. Meer foto's op blz 2 van deze Vriendenkring

Het klimaatalarm van 5 januari was de eerste van dit jaar. We zijn met een stuk of twintig bezorgde mensen, die de klimaatverandering ter harte gaat en dat grotere bekendheid en een sterkere betrokkenheid bij het publiek willen creëren.

Er vallen veel slachtoffers door de klimaatopwarming! Bijvoorbeeld: eind november vielen er 1600 doden en honderdduizenden moesten vluchten in Zuidoost Azië. Zie o.a.: <https://news.un.org/en/story/2025/12/1166516>
Als de sirene gaat om 12.00 gaan de meeste deelnemers op de grond liggen als symbool voor de vele klimaatslachtoffers in de wereld. Enkele mensen delen folders uit en knopen een gesprek met voorbijgangers aan.

Ook tijdens de heftige sneeuwbuï ging het Klimaatalarm op 5 januari met zeventien deelnemers door.

Eén van ons houdt een betrokken toespraak (een deel ervan):

Het nieuws vandaag de dag maakt ons kwaad en verdrietig als we zien hoe in deze wereld steeds meer het recht van de sterkste lijkt te zegevieren en er zo weinig oog is voor de zwakkeren en de belangen van toekomstige generaties.

Maar laat me helder zijn: we staan hier niet alleen uit boosheid. We staan hier vooral uit liefde voor onze planeet. We zijn begonnen aan een nieuw jaar. Een nieuwe kans om meer te doen om klimaatverandering tegen te gaan. Want het klimaat en de natuur zijn geen abstracties. Het is de lucht die we ademen, de oceanen die leven dragen,

Marlies spreekt voorbijgangers aan

de bossen die ons troost geven, de seizoenen die ons voeden. Het is alles wat ons lief is en alles wat ons in leven houdt. We kunnen dit nog keren—maar alleen samen. Alleen als we de compassie die we voelen voor onze naasten uitbreiden naar al het leven op aarde. Als we het gevoel van saamhorigheid dat ons door de winter helpt, laten doorwerken in ons dagelijks handelen. Het alarm gaat af. Maar het goede nieuws: we kunnen nog reageren.

De Getuigenis van Navalny

Door Irene Visser

Kortgeleden werd bekend dat de Russische dissident en oppositieleider Aleksej Navalny was overleden. Het droevige nieuws ging de wereld rond en Navalny's leven werd in veel kranten en andere media herdacht. In een kerkdienst die ik bijwoonde werd een gedeelte voorgelezen uit een toespraak van Navalny die hij in 2021 hield voor de Russische rechtbank. De toespraak is in vele talen vertaald en samengevat, maar juist dit gedeelte, gepubliceerd in het dagblad Trouw, werd vaak niet meegenomen in de samenvattingen. Dat is jammer, want het geeft ons een goede indruk van de mens die Navalny was, en voegt wel degelijk iets toe aan alles wat we al van hem weten. Om deze reden wil ik het citaat hier nogmaals weergeven.

“Het punt is, Edelachtbare, ik ben een gelovig mens. Ik word daar vaak om bespot. Mijn omgeving bestaat voornamelijk uit atheïsten. Ik was er vroeger zelf ook een, behoorlijk militant zelfs.

Maar nu ben ik een religieus persoon en dat maakt een groot verschil bij wat ik doe. Het maakt alles veel gemakkelijker. Ik pieker minder, ik heb minder dilemma's in mijn leven, en dat is omdat er een Boek is dat in grote lijnen beschrijft wat ik in welke situatie moet doen. Natuurlijk is dat niet altijd gemakkelijk maar over het algemeen probeer ik het. En die morele leiding van het geloof is waarschijnlijk de reden waarom het voor mij gemakkelijker is dan voor vele anderen om politiek te bedrijven in Rusland.

Ik vind het niet aangenaam om hier te staan, maar ik heb geen spijt van hoe het allemaal gelopen is. Omdat ik ook een soort voldoening voel, want ik heb in een moeilijke tijd gedaan wat de geboden, de leefregels, mij zeiden.” Het is waardevol om Navalny's eigen woorden over zijn geloof te lezen, niet alleen omdat daar zo weinig van bekend is, maar ook omdat we hierdoor kunnen aannemen dat hij door zijn geloof kracht en troost ondervond tijdens zijn zware jaren van vervolging en gevangenschap.

In zijn brieven uit de gevangenis gebruikte Navalny vaak verwijzingen naar bijbelse en religieuze zaken. Zo schreef hij aan de voormalige Sovjet gewetensgevangene Natan Sharansky dat hij de eenzame opsluiting die hij

onderging in de Stille Week voor Pasen wel passend vond bij deze tijd van het kerkelijk jaar. En hij besloot een andere brief aan de joodse Sharansky met de woorden “*L’Shana Haba’ah B’Yerushalayim,*” wat betekent “volgend jaar in Jerusalem,” a traditionele groet bij het joodse Pesachfeest.

Navalny was een spreekbuis voor rechtvaardigheid en waarheid, en zijn oppositie tegen de machthebber Poetin was een inspiratie voor velen. Hij verwachtte niet te kunnen winnen, maar zei wel dat hij in elk geval de troostrijke wetenschap zou hebben dat hij een eerlijk leven had geleid. Aleksej Anatoljevitsj Navalny (1976-2024) was een Russische oppositie-politicus, advocaat en activist van Russisch-Oekraïense afkomst. Navalny was een criticus van de Russische president Vladimir Poetin en diens partij Verenigd Rusland. Navalny typeerde die als een ‘partij van schurken en dieven’. Navalny overleed in gevangenschap, vermoord door het regime.

In 2011 stichtte Navalny de anti-corruptieorganisatie FBK, waarmee hij – gesteund door talloze Kremlin-critici – veel onthullingen deed over corruptie- en graaipraktijken van onder andere Russische oligarchen, openbaar aanklagers en overheidsfunctionarissen. Een van zijn meest be-roemde onderzoeken stamt uit 2017 en betrof de zoektocht naar het verborgene vermogen van de Russische premier Dimitri Medvedev.

Navalny kreeg in 2014 een voorwaardelijke celstraf na een beschuldiging van diefstal. Die straf werd in februari 2021 omgezet in gevangenschap, omdat Navalny in juli 2020 niet voldeed aan zijn tweewekelijkse meldplicht. De reden: hij lag in coma in een Duits ziekenhuis na vergiftiging door de geheime dienst FSB.

Navalny werd door de rechter voor 3,5 jaar naar IK-2 gestuurd, een strafkolonie 100 kilometer ten oosten van Moskou. Tijdens zijn gevangenschap werd hij veroordeeld tot nog eens 9 jaar, wegens fraude, verduistering en minachting van de rechtbank. Amnesty International beoordeelde de aanklachten als ‘willekeurig’ en ‘politiek gemotiveerd’ en noemde Navalny's veroordeling een ‘schijnproces’.

Op 16 februari 2024 overleed Aleksej Navalny in het strafkamp waar wij gevangen werd gehouden. Volgens het regime was hij ‘ziek’. Daags ervoor was Navalny echter nog gefilmd en oogde hij zeer levenslustig. Zijn dood leidde tot wereldwijde protesten tegen Poetin.

Voorlevers van de nieuwe samenleving

Door Jelleke de Nooy van Tol

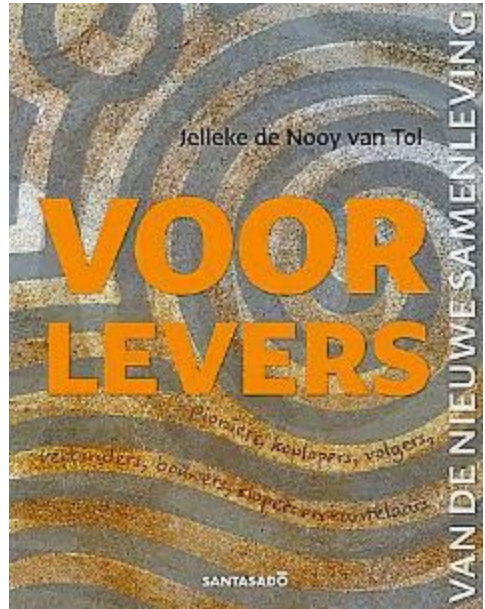
Velen van ons willen een betere wereld. Dit zijn kantelpunten voor duurzame transitie en die is dichterbij dan gedacht. Die betere wereld gaat over: welzijn in plaats van welvaart, werk dat betekenisvol is en voldoening geeft, gezond eten, voldoende inkomen. Alleen weten we niet hoe we dat voor elkaar kunnen krijgen in een wereld die daar geen mogelijkheden meer toe lijkt te bieden.

Toch kan het en het gebeurt al. Dit boek laat je zien hoe veel mensen, bedrijven en organisaties al bezig zijn die nieuwe regeneratieve samenleving te bouwen in Nederland. De auteur schat dat op tien tot vijftien procent van onze samenleving. Alleen zien we dat nog niet. Dit boek wil zichtbaar maken hoeveel moois er al om ons heen gebeurt.

De voorlevers leven ons voor hoe het anders kan. Duurzaam, circulair, integraal, regeneratief, in alle sectoren van onze samenleving. Omdat niet alle duizend voorlevers in dit boek passen, vind je – in kaders en illustraties – verwijzingen naar andere voorbeelden, films en verhalen die de regeneratieve samenleving zichtbaar maken. Stel dat over twee jaar alles in elkaar zou storten, dan ligt de basis voor de regeneratieve samenleving er al.

De mensen in dit boek vertellen hoe zij het voor elkaar gekregen hebben. Dat biedt perspectief, opluchting en inspiratie. Al die mensen en groepen werken en leven vanuit het Ubuntu-principe: 'wij zijn'. Je bent in verbinding met jezelf, met je omgeving, met de natuur en met de aarde. We stappen af van het 'ik' en gaan naar het tijdperk van 'wij', de gemeenschap. Wij zijn de re-generatie. Je kunt makkelijk aansluiten bij deze flashmob!

Middenin de turbulente Transition Twenties tussen 2020 en 2030 ontstaat er, bijna ongemerkt, een nieuwe samenleving. Overal om ons heen bouwen mensen, bedrijven, organisaties en gemeenschappen in alle sectoren aan een betere toekomst: onderwijs, zorg, bouw, economie en landbouw. Je merkt het nauwelijks, omdat het niet in het nieuws komt en zich vaak buiten je

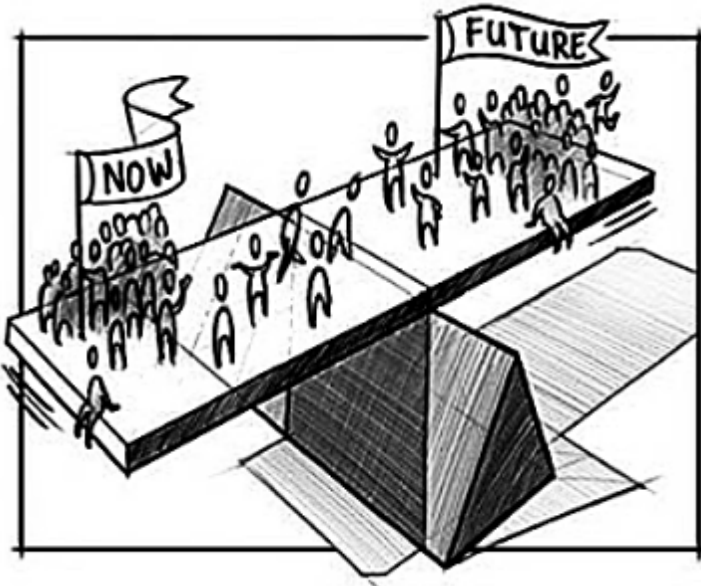

eigen bubbel afspeelt. Voorlevers zijn al die inspirerende mensen, bedrijven en organisaties die ons met hun manier van werken voorleven hoe het anders kan. Ze laten ons zien hoe we in harmonie met onze planeet kunnen leven. Met welzijn voor mens, dier en natuur, hier en daar, nu en in de toekomst. In Voorlevers van de nieuwe samenleving (herziene editie) van Jelleke de Nooy van Tol krijg je inzicht in de groeiende beweging voor positieve verandering met concrete voorbeelden van innovatieve oplossingen. Met verhalen die maken dat je anders gaat kijken, denken en handelen, en met mogelijkheden om deel te nemen en het verschil te maken. Boordevol praktische inzichten en inspiratie voor persoonlijke en professionele groei.

Al in 2010 wordt Jelleke de Nooy van Tol ‘een vroedvrouw van de nieuwe tijd’ genoemd. Zij helpt de nieuwe ecologische samenleving geboren worden en faciliteert de omslag naar een duurzame wereld. Al vroeg in haar leven leerde ze over de werking van complexe systemen en de basis voor het begrijpen van de samenhang van bodem, water, natuur, planten, dieren en mensen.

‘Voorlevers vormen de voorhoede van de nieuwe toekomst. Dit boek van Jelleke is hiervoor de reis- en inspiratiegids: gewoon doen!’ — Derk Loozbach, DRIFT

‘Het is een immense verzameling nieuwe inzichten. Een dik, groot uitgegeven werk boordevol onderwerpen rondom klimaat en duurzaamheid. Jelleke heeft haar bijna encyclopedische kennis via dit boek beschikbaar gesteld.’ In Managementboek.

Eén van de vele instructieve afbeeldingen in de brede marges, waar heel veel voorbeelden van de ‘voorlevers’ beschreven staan.

Het kantelpunt komt er aan!

Een Quaker aangeklaagd in de VS

Uit Friends Journal, Door Sharlee DiMenichi

Robert "Jacob" Hoopes, een man uit Portland, Oregon met banden met Newtown Meeting (Pennsylvania), werd op vrijdag 25 juli gearresteerd door FBI-agenten en aangeklaagd voor zware mishandeling van een ICE-agent, meldde KATU, de lokale ABC-zender in Portland.

Op 15 december 2025 werd het proces tegen Hoopes wegens protest tegen ICE is opnieuw uitgesteld tot half februari.

Supporters including Jacob Hoopes's father, Tom Hoopes, outside the U.S. courthouse in Portland, Ore., on July 28, 2025. Photos by Greg Kriebel.

Ondersteuners, waaronder Jacob Hoopes' vader, Tom Hoopes, buiten het Amerikaanse gerechtsgebouw in Portland, Oregon, op 28 juli 2025. Foto's van Greg Kriebel.

"Jacob is een pacifistische Quaker en de meest meelevende, liefdevolle en zachtaardige persoon die ik ooit heb ontmoet," schreef Sorenson.

De rechter liet Jacob Hoopes vrij na een voorlopige zitting op maandag 28 juli, volgens een video die Sorenson op Instagram plaatste. Gekleed in een blauwgrijs shirt met lange mouwen en een geruite broek, zei Jacob Hoopes: "Hallo allemaal. Ik ben vrij." Hij bedankte vervolgens zijn supporters, legde uit dat hij verschillende documenten had ondertekend – waarvan hij de inhoud niet specificeerde – en verklaarde dat hij een enkelband droeg.

De advocaat van Hoopes, Matthew McHenry, verklaarde volgens de transcripten dat niet is bewezen dat de persoon in de video Jacob Hoopes is. Hoopes pleitte onschuldig aan beide aanklachten. Een juryrechtspraak van drie dagen staat gepland om te beginnen op 7 oktober, onder leiding van rechter Adrienne Nelson.

Elke reis begint met een eerste stap...

Kijk op: <https://www.jerusalemway.org>

Samen op pad – over grenzen heen, naar vrede

Liefde is de sterkste kracht in het universum – ze doordringt en verbindt alles en bouwt bruggen tussen alle mensen. Pelgrimstochten creëren openheid voor ontmoetingen, breken vooroordelen en angsten af en versterken het vertrouwen – fundamenteel vertrouwen. Op deze manier kunnen vermeende grenzen tussen volkeren en religies worden overbrugd door liefde en wederzijds respect.

"Ga in vrede, als een brug tussen de volkeren."

De Jeruzalemroute is de langste vredes- en pelgrimsroute ter wereld. De route loopt van het "einde van de wereld" in Finisterre (Spanje) naar het "begin" in Jeruzalem – het kruispunt van wereldreligies en -culturen. De route verbindt 19 landen op twee continenten over een afstand van ongeveer 8500 km.

De Jeruzalemroute is officieel erkend vanwege haar internationale dimensie en haar historische en culturele achtergrond.

De Jeruzalemroute is in 2006 ontstaan vanuit een visie : het idee van een pad van het hart van Europa naar Jeruzalem. In 2010 werd deze visie werkelijkheid, wat resulteerde in het internationale vredesproject Jeruzalemroute. De Jeruzalemweg bouwt bruggen tussen religies, naties en culturen. Het staat voor dialoog, verzoening en vrede. Het logo met de vredesduif is zowel een herkenbaar symbool als een universeel symbool van vrede.

De route is gestructureerd als een riviersysteem: talloze pelgrimsroutes vanuit Europa takken af naar de hoofdstroom in zuid-oostelijke richting.

We lopen van stad naar stad, van dorp naar dorp, duizenden kilometers, helemaal naar de heilige stad (Al-Quds in het Arabisch) of de stad van de

vrede (Yerushalayim in het Hebreeuws). We steunen en leren van de moedige Palestijns-Israëli-sche vredesactivisten en alle andere vredesactivisten ter wereld - in hun visie op vrede en waardigheid voor iedereen.

We leren over innerlijke vrede, vredesopbouw in de gemeenschap en/of hoe we kunnen deelnemen aan politieke vredesinitiatieven. We lopen, geven en ontvangen gastvrijheid onderweg, organiseren lezingen en geven feesten. Dit alles langs de beroemde pelgrimsroute: de Jeruzalemweg, het langste vredespad ter wereld.

De Jeruzalemweg is een individuele pelgrims- en vredesroute, die je zelfstandig te voet of per fiets aflegt.

De Jeruzalemroute voert langs talrijke belangrijke plaatsen en UNESCO-werelderfgoedlocaties, waaronder Santiago de Compostella, Wenen, Belgrado, Thessaloniki, Troje, Efeze, Konya, Damascus, Amman en Jeruzalem. De route verbindt spirituele plekken met de uitdagingen en kansen van het heden.

PS. De vredesmars is een pelgrims-tocht; we zullen alleen de vredesmars-vlag (of witte vlaggen) meedragen (geen nationale vlaggen).

Protest tegen geweld

Door De Amerikaanse Quaker Hulporganisatie AFSC
Denver VS. Twee jongeren, één met zwart haar en een met roze strepen in het haar, houden anti-oorlogsborden vast. Zij protesteerden tegen de militaire actie van de VS in Venezuela. Dit was tijdens een bijeenkomst die mede werd georganiseerd door AFSC.

Foto: Gabriela Flora/AFSC

Oorlog en militarisme zullen nooit tot vrede leiden. Nu de regering-Trump na de aanval op Venezuela steeds meer landen bedreigt, weigeren gemeenschappen dit als normaal te accepteren.

Ds. Martin Luther King Jr. herinnerde ons eraan dat we de sterren kunnen zien als het donker genoeg is. Terwijl we MLK-dag vieren, staan we stil bij de gemeenschappen die de weg wijzen. In het hele land ondernemen mensen actie om immigranten te beschermen, netwerken voor wederzijdse hulp op te bouwen en zich te organiseren voor vrede met rechtvaardigheid voor iedereen.

Blog uit Bethlehem

Door Toine van Teeffelen

Hij (1952) is een Nederlands sociaal-antropoloog, publicist en vredesactivist. Hij woont sinds 1995 in Bethlehem in de bezette Palestijnse Gebieden, samen met zijn Palestijnse vrouw Mary en hun kinderen. Hij is daar werkzaam als projectontwikkelaar in het onderwijs en is momenteel (in 2011) directeur ontwikkeling van het Arab Educational Institute, dat gelieerd is aan Pax Christi. Sytse en Marlies hebben vele malen met hem samen gewerkt. Twee films vanuit Palestijns Perspectief

Kort na elkaar zag ik in Bethlehem twee indringende films gemaakt vanuit een Palestijns perspectief: Eén van de deze films is The Voice of Hind Rajab uitgebracht in 2025. Deze film is een drie uur durend docudrama, geschreven en geregisseerd door de Tunesische Kawther Ben Hania.

Vrijwilligers van de Rode Halve Maan in Ramallah, op de West Bank, ontvangen in januari 2024 een noodoproep uit Gaza. Een zesjarig meisje, Hind,

zit vast in een auto die onder vuur ligt van het Israelische leger dat oprukt richting Gaza-stad, vier maanden na het begin van de oorlog tegen Gaza. Ze smeekt om redding. De auto is dicht bij haar huis, ze kan er niet uit. Ze is omringd door de lichamen van haar zes familieleden, gedood nadat de auto was beschoten door een

Ik zit in de vlinderklas

Israëlische tank. De hulpverleners proberen Hind zo lang mogelijk aan de lijn te houden. Zij doen alles in hun vermogen om een ambulance naar haar toe te sturen.

In de film vertolken acteurs de rollen van de vier hulpverleners aan de andere kant van de lijn. Hinds stem is haar eigen, geregistreeerde stem. De acteurs reageren op de echte opname en proberen Hind aan te moedigen en te troosten, zoals de hulpverleners dat destijds ook deden.

De mannen en vrouwen in de meldkamer ervaren totale machteloosheid. Zij weten dat in Gaza-stad een ambulance klaarstaat op slechts enkele minuten afstand van Hind. Toch kost het drie uur om te "coördineren" met het Israëlische leger en uiteindelijk groen licht voor een veilige route te krijgen.

Een jongere man in de meldkamer, tot het uiterste gedreven, eist van zijn leidinggevende dat de ambulance hoe dan ook wordt gestuurd. Maar deze laatste heeft te veel ambulancemedewerkers zien omkomen bij gebrek aan vereiste coördinatie. Uiteindelijk komt het groene licht van het Israëlische leger alsnog, maar te laat.

Hind kan niet meer worden gered; ze bloedt dood. Later blijkt de auto doorzeefd met 335 kogelgaten.

Bij de film over Hind Rajab was het publiek tijdens en na afloop van de film in tranen. Er speelt heftig fysiek geweld dat niet of nauwelijks wordt getoond; wel zichtbaar is het administratieve en verbale geweld.

De film draait in ten minste 21 steden bij Pathé (o.a. Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Groningen, Zwolle) en in verschillende filmhuizen via Movies that Matter On Tour en andere art. house-bioscopen.

Er waren maar 8 minuten nodig om haar te redden

Dit waren onze beste hulpverleners, ze zijn allemaal dood.

Kerkelijk vrijwilligers: van burgerlijk ongehoorzaam tot crimineel?

Door INLIA (Internationaal
Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers.

Zo'n 40 jaar geleden zat ze 's nachts op de uitkijk, op het dak van de Doopsgezinde Kerk in Groningen. Haar taak: alarm slaan als de politie eraan kwam. Een meter of 15 beneden haar in de zaal, kregen een Armeens gezin en 2 Tamil kerkasiel. Kitty was destijds niet onder de indruk van het label 'burgerlijk ongehoorzaam' dat op het kerkasiel geplakt werd.

Ze nam de Bijbelse opdracht om te zien naar vreemdelingen serieus. En dat blijft ze doen, ook als de wet haar dan straks tot misdadiger maakt.

Afgewezen asielzoekers helpen wordt namelijk deelnemen aan een misdrijf, als de Eerste Kamer de nieuwe asielwetten aanneemt. Hier zijn zonder geldige verblijfstitel is dan een misdrijf. Of je nu weg kunt of niet. En wie zo iemand een kop soep, een dak boven het hoofd of gelegenheid tot douchen geeft, neemt deel aan het misdrijf. Zo staat het letterlijk in de wet.

Het wetsvoorstel luidt: deelnemen aan dit misdrijf, anders dan als pleger, is niet strafbaar. Als hulpverlener word je dus medepleger. Een misdadiger, maar onbestraft. Hulpverleners bestraffen ging enkele partijen te ver, daarom paste de minister het wetsvoorstel aan. Dat illegaliteit zelf een misdaad werd en illegalen zo tot criminelen gemaakt worden, vormde voor onder meer CDA en SGP geen bezwaar om in te stemmen.

Fatsoenlijke politiek en respect?

"Het valt me zo tegen van de christelijke partijen", zegt Nel, net als Kitty vrijwilliger bij INLIA, "Ik heb die achtergrond ook en het druist zó in tegen wat leven vanuit christelijke waarden voor mij betekent. In de Tweede Wereldoorlog hadden we thuis een tegeltje met de Bijbeltekst: Verberg de verdrevenen, verraad de vluchteling niet."

'Fatsoenlijke politiek en respect voor de vrijwilligers zijn de kern van onze democratie', stelde het CDA vorig jaar nog. De partij zei dat in kritiek op minister Faber, die weigerde koninklijke onderscheidingen te ondertekenen voor vrijwilligers die zich inzetten voor vluchtelingen. En nu stemt datzelfde CDA in met een wet die vrijwilligers tot misdadigers maakt. "Ongelooflijk", vinden de drie.

Maar belangrijker dan de positie van vrijwilligers vinden ze die van de

vreemdeling: “Als je het hebt over respect, dat we in Nederland respectvol en fatsoenlijk met elkaar om moeten gaan, dan moet je respect tonen voor iedereen. Ook voor vreemdelingen in nood.”

“Naasteliefde is niet straffen, maar helpen”

Kitty: “Dit druist in tegen wat je doet met mensen in nood. Die druk je niet verder in de ellende door ze te criminaliseren.” Ze halen aan wat vrijwilliger Ineke eerder zei in de campagnekrant tegen de strafbaarstelling die INLIA uitgaf: “Naasteliefde is niet straffen, maar helpen.”

Nel: “Dit is zó onbarmhartig!”

Hebben de politici die voor strafbaarstelling zijn, het verhaal van de Samaritaan wel gelezen, vragen ze zich af. Of de werken van barmhartigheid? De opdracht is zo duidelijk als wat, vinden ze: eerst helpen, dan zien wat er verder nodig is. Precies wat ze in het INLIA Gasthuis Groningen doen, waar zij vrijwilliger zijn. Ze kennen de verhalen van de mensen die ze Nederlandse les geven, naar de dokter brengen, bijstaan met raad en daad.

“Er zit hier een bejaarde vrouw, die in haar leven uitsluitend pech, pijn en verdriet heeft gehad. En die is dan straks misdadiger en strafbaar? Ik heb er geen woorden voor hoe belachelijk dit is”, zegt Kitty. Ze heeft tegen deze vrouw gezegd: “Als ze jou oppakken, dan mij erbij.”

Nel verbijt zich: “Als de asielketen op orde was, was er geen probleem.” Ze wil maar zeggen: het falen van de overheid wordt nu afgewenteld op de mensen, kwetsbare mensen ook nog. In het Gasthuis zitten veel bejaarden,

gehandicapten, zieken, mensen met psychische aandoeningen. Ze houden hun hart vast wat er gebeurt met deze kwetsbare groep. Daarom steunen ze de kaartenactie die INLIA nu opzet. Via de website van INLIA kan iedereen de senatoren in de Eerste Kamer een kaartje sturen.

Via <https://www.inlia.nl/nl/kaartenactie> kunt u kaarten kiezen uit drie thema's: een oproep om recht te doen aan de waardigheid van ieder mens, een oproep om naasteliefde en medemenselijkheid niet te laten criminaliseren en een oproep om onzorgvuldige wetgeving te verwerpen.

Familie Babayants krijgen bescherming door het Kerkasiel in Kampen

Sing a Song for the Peace of the people

1. C G A Em F C
Sing a song for the peace of the peo - ple, sing a song for the

4 Dm G7 C G Am Em
rights of ev' - ry - one. Sing a song for the peace of the peo - ple,

7 F C F Ĉ
sing a song for the rights of ev' - ry - one.

9 2. C G A Em F C
Give your hand and will be a friend, each to an - o - ther in

12 Dm G7 C G Am Em
ev' - ry place or land. Give your hand and will be a friend,

15 F C F Ĉ
each to an - o - ther in ev' - ry place or land.

*Zing een lied voor de vrede van de mensen,
Zing een lied voor de rechten van iedereen. (2x)
Geef een helpende hand en wees een vriend,
ieder voor elkaar overal in elke plaats of land. (2x)*

Vrienden in het hele land

Lokale/regio Quaker bijeenkomsten:

Je bent van harte welkom!

Van leden wordt verwacht dat ze financieel bijdragen aan (zie bankrekeningen hieronder):

1. De landelijke (jaarvergadering) Quakers
2. De lokale/regiogroep (maandvergadering)
3. Abonnement op de Vriendenkring

Iedereen kan ook bijdragen aan het Quakerhulpfonds voor giften voor Quakerprojecten (al of niet vermelden welke)

Quaker Secretariaat: Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

(Marlies Tjallingii) e-mail: secretariaat@quakers.nu. Website: quakers.nu

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering: Jethro Zevenbergen, email: penningmeester@quakers.nu. Bankrek. NL 65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, open op afspraak 'Bibliothecaris: Marianne IJspeert, tel. 020-6125703 (06-12730475).

Quaker Literatuur: email: literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL 65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers, m.v.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne IJspeert, W. de Zwijgerlaan 21-III, 1056 JD Amsterdam tel. 020-6125703, e-mail: mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL 81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers.

Driebergen groep: Quakers Villa Xaverius, Rijsenburgselaan 11, 3972 EG Driebergen- Rijsenburg, contact: email: driebergen@quakers.nu.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Erik Dries, Parkstraat 32. 2514 JK Den Haag 06-17476538, Bankrek.: NL 54 TRIO 0320 1956 78. t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers., email: haagsevrienden@quakers.nu

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002 AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350, email: els@ramaker.me, Bankrek.: NL 67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. MZNMV Quakers.

Deventergroep: Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: inlichtingen assistent schrijver Marijse Newnham, email: maryse123@btinternet.com, tel: 06-15265400. Bankrek.: NL 07 TRIO 0320 1956 51 t.n.v. Quakers NON MV.

Quaker Hulpfonds: Schrijver: Corien van Dorp. Bankrek: NL 94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers. email: hulpfonds@quakers.nu.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Corien van Dorp, tel: 070-3867309. email: vvqrea@gmail.com. Bankrek. NL 93 TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad.

Vriendenkring: de abonnementsprijs van de Vriendenkring: €30,- voor Nederland en €75,- voor Buitenland (ook Europa). NL 65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'. email: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

In Nederland en België

'Quakers en ik' elke 3^e donderdag van de maand online 20.00-21.00.
19 Febr., 19 Mrt., 16 April. Opgeven bij marlietjallingii@gmail.com

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 020-6125703 email: mijquak.1@online.nl
Bennekom	MiZuNe 2e en 4e zondag vd maand, 10.30 neem contact op met Els Ramaker	Nieuw: Mooi Leven Huis Langhoven 4, 6721 SR Bennekom. els@ramaker.me . De 2e zondag: een gesprek vanuit de stilte en wijdingsssamenkomst tot 11.30.
Brussel	Iedere zondag 11.00 https://quakers-belux.org	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Den Haag	Iedere zondag 10.30 Info: tel. 06 1747 6538	Parkstraat 32 te 2514 JK Den Haag Kinderen zijn altijd welkom. Email: haagsevreunden@quakers.nu .
Driebergen	Iedere 1 ^e zondag v.d. maand 10.30.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of per mail: driebergen@quakers.nu
Deventer	Iedere 3 ^e zondag vd mnd. Om 10.30 Gespreksavond: 1 ^e dinsdag vd maand 15.00.	Meester Geertshuis, Assenstraat 20, Meld je aan en info bij: friedaoudakker@gmail.com of tel. 0644794366,
Groningen	2 ^e en 4 ^e zondag 10.30 in De Poort, Moesstraat 20, 9717 JW Groningen,	Kinderen welkom! Graag tevoren doorgeven aan: Marijse Newnham, email: maryse123@btinternet.com , tel. 06-15265400.
Zwolle	Elke 2 ^e wo van de maand (11 febr., 11 Mrt.) 17.00-18.30.	Stil-Snap Hap, aanmelden bij marlietjallingii@gmail.com . of 06-23869715
Antwerpen (Quakers in Vlaanderen)	2 ^e maandag 20.00 (live in Antwerpen en online. Wis-selende locatie.	Info: Johan Westra (tel. 0484/154375) en quakersgent@aol.com . www.facebook.com/QuakersinVlaanderen
Gent (Quakers in Vlaanderen)	4 ^e zondag 10.30. (life in Gent en online) In Buurt-huis Het Hoeveke,	Patijntjestraat 62. Gent. quakersgent@aol.com www.facebook.com/QuakersinVlaanderen
	Iedere Zondag Online Wijdingsssamenkomst. Dit is link ernaartoe: https://us02web.zoom.us/j/89072800318?pwd=Y3pIbHZjdjR-sYkt6ajJIRDILUVk4OT09#success	

Quakerprotest tegen Trumps politiek tegen immigranten

Max Goodman en Ross Brubeck lopen op een weg bij Princeton in Nieuw Jersey, in de VS. Zij maken deel uit van een Quaker mars van New York naar Washington in de staat Washington, 510 km als protest tegen het harde optreden tegen immigranten

Quaker groepen klagen de Trump Regering aan. “.. Toestaan dat gewapende agenten... registreren wie de kerkdienst binnen gaat, of die de dienst onderbreken en een lid van de geloofsgemeenschap naar buiten sleuren midden in de eredienst is een vloek voor de Quaker religieuze dienst. ...”

A screenshot of a news article from CBS News 24/7. The headline is "QUAKER GROUPS SUE TRUMP ADMINISTRATION". Below the headline is a document titled "IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT FOR THE DISTRICT OF MARYLAND". The document lists several Quaker groups as plaintiffs, including the Philadelphia Yearly Meeting of the Religious Society of Friends, the New England Yearly Meeting of the Religious Society of Friends, the Baltimore Yearly Meeting of the Religious Society of Friends, Inc., the Mid-Atlantic Yearly Meeting of the Religious Society of Friends, and the Richmond Yearly Meeting of the Religious Society of Friends. The defendant is the U.S. Department of Homeland Security and Maria Himes, in her official capacity as Secretary of the Homeland Security. The article includes a quote: "...Allowing armed agents...to...monitor who enters or to interrupt the service and drag a congregant out during the middle of worship is anathema to Quaker religious exercise...". The date is January 27. The article is part of the "FIRST 100 DAYS" series and is titled "AMERICA DECIDES".

★anathema betekent iets dat sterk wordt afgekeurd.

Tuinvogels in de sneeuw

Ook al is het buiten koud, de natuur is hartverwarmend mooi.

